

Stuttgart juni

Antroposofie begint waar de natuurwetenschap haar grenzen aantreft. Het ervaren van het lichaamsvrije denken. De op vrijheid gerichte wilsontwikkeling voert tot het ervaren van de geest, die onsterfelijk is. Met het 'schauwende bewustzijn' onderzoek je het geestelijke in het konkrete. De mens als mikrokosmos: de belichaamde herinnering van de kosmische ontwikkeling. Reële ervaring: zekerheid van een objectieve werkelijkheid. Bewustere zieletoestand door natuurwetenschap. Van waarnemen naar meer doorzichtig experimenteren. De techniek is een nieuw begin: de machine bevat alleen mensengeest, ze is een in zichzelf afgesloten, geheel begrijpelijke werkelijkheid. Westers pragmatisme – alleen het maakbare is 'waar' en 'werkelijk'. In het sociale: alleen het zuiver menselijk-geestelijke kan de mensen tot elkaar brengen. Ervaren van de geestelijke werkelijkheid in de mens geeft vertrouwen in de toekomst.

TWEË FRAGMENTEN VAN VOORDRACHTEN:

Dornach, december

Invoeden van de moderne techniek op het onderbewuste deel van de mens; boor en trein. Slapen en waken. Techniek en de natuurgeesten. De taal van Ahriman. Luciferische en ahrimani-

sche krachten. Moderne techniek: twee fasen. Een derde fase: de kultuurfase. Tegenover bepaalde luciferische krachten de huidige ahrimanische krachten. Niet slapend, maar bewust leven.

. *Dornach, augustus* 51

De techniek heeft de mens arbeidskracht uit handen genomen. Oosterling; afwijzen van ahrimanische demonen; afzien van het aardse mensengeslacht. Het Amerikaanse westen: te sterk onderduiken in de lichamelijkeheid. De Ahriman-kultuur. Jezuitisme en amerikanisme. De slimheid van de huidige tijd.

57

59